

VALSTS NODROŠINĀTĀ JURIDISKĀ PALĪDZĪBA DAŽĀDĀS LIETU KATEGORIJĀS

*Infografikai ir informatīva nozīme

Persona:

- maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss;
- pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā;
- pēkšņa no personas neatkarīga situācija un materiālais stāvoklis, kas liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (piemēram, stihiska nelaime, nepārvarama vara, pēkšņa slimība, persona cietusi no vardarbības)

PIEPRASĪJUMA IESNIEGŠANA

- *aizpildīta juridiskās palīdzības pieprasījuma veidlapa;
- *dokumenti, kas apliecina atbilstību juridiskās palīdzības saņemšanai;
- *dokumenti, kas raksturo strīda būtību

LĒMUMA PIENĒMŠANA

JPA izvērtē iesniegumu un pieņem lēmumu 21 dienas laikā (14 dienu laikā bērnu tiesību jautājumos)

VALSTS NODROŠINĀTĀS JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS SAŅĒMŠANA

JPA lēmumu var apstrīdēt Tieslietu ministrijā; Tieslietu ministrijas lēmumu var pārsūdzēt administratīvajā tiesā

LĒMUMA PAZĪNOŠANA

Lēmumā par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu norādīts juridiskās palīdzības sniedzējs, saņemšanas laiks un vieta

CIVILLIETĀS

MANTOJUMA TIESĪBU JAUTĀJUMS

Bezstrīdus mantojuma lietas ved zvērīnāts notārs

Juridisko palīdzību var piešķirt, ja mantojuma lietas vešanas laikā radies strīds un nepieciešams celt prasību tiesā

- Mantojuma dalīšana* *Neatraidāmā mantinieka daļas izprasīšana*
- Testamenta apstrīdēšana*

MAKSĀTNESPĒJAS PROCESS

Juridisko palīdzību var piešķirt, ja persona atbilst kādai no Maksātnespējas procesa likuma 129.panta pirmās daļas pazīmēm (piemēram, nav iespēju nokārtot parādsaistības, kurām iestājies izpildes termiņš, un tās kopā pārsniedz 5000 euro)

Fiziskas personas maksātnespējas procesa uzsākšana

ZVĒRINĀTA TIESU IZPILDĪTĀJA RĪCĪBA

Parādniekam ir pienākums izpildīt likumīgā spēkā stājušos tiesas nolēmumu un pēc uzaicinājuma ierasties pie zvērīnāta tiesu izpildītāja un informēt par summām, uz kurām nevar vērst piedziņu (piemēram, sociālajiem pabalstiem, uzturlīdzekļu maksājumiem)

Juridisko palīdzību var piešķirt, ja zvērīnāts tiesu izpildītājs veicis nepamatotas vai prettiesiskas darbības

Sūdzība par zvērīnāta tiesu izpildītāja rīcību

ĢIMENES TIESĪBU JAUTĀJUMS

Laulības šķiršana

Bezstrīdus laulības šķiršanas lietas ved zvērīnāts notārs

Juridisko palīdzību var piešķirt, ja ir strīds par laulības šķiršanu (laulātais nepiekrīt šķirties vai laulātie nevar vienoties par kopīgo nepilngadīgo bērnu un kopīgo mantu)

Pagaidu aizsardzības pret vardarbību noteikšana/atcelšana/grozīšana

Tūlītēju aizsardzību nodrošina policija, kas var pieņemt lēmumu par nošķiršanu

Juridisko palīdzību vardarbības gadījumos var piešķirt, lai sagatavotu tiesai pieteikumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību vai lai celtu prasību tiesā (piemēram, par laulības šķiršanu, izlikšanu no dzīvojamās telpas)

Uzturlīdzekļu piedziņa/piedziņas pārtraukšana/apmēra palielināšana

Bezstrīdus gadījumos uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā var saņemt, vēršoties Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācijā

Juridisko palīdzību var piešķirt, ja starp vecākiem pastāv strīds (piemēram, par bērna paternitātes noteikšanu)

Lietas par bērna izcelšanās noteikšanu

Apstrīdēt brīvprātīgi atzīto paternitāti vai paternitātes pieņemumu var 2 gadu laikā no brīža, kad persona uzzināja par apstākļiem, kas izslēdz paternitāti

Aizgādības tiesību atjaunošana/atņemšana/atsevišķas aizgādības noteikšana

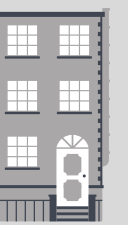
Bērna dzīvesvietas noteikšana

Saskarsmes tiesību noteikšana/ierobežošana/atcelšana

Rīcībspējas ierobežošana/atcelšana/pārskatīšana

Laulāto kopmantas sadale

DZĪVOKĻA TIESĪBU JAUTĀJUMS

Īres maksas paaugstināšana

Izlikšana no dzīvojamās telpas

Dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana

SAISTĪBU TIESĪBU JAUTĀJUMS

Dāvinājuma līguma atcelšana

Parāda piedziņa

Zaudējumu piedziņa

Vienošanās nepildīšana

LIETU TIESĪBU JAUTĀJUMS

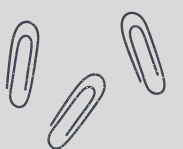
Kopīpašuma izbeigšana vai sadale

Īpašuma tiesību atzīšana

Servitūta noteikšana

Kopīpašuma lietošanas kārtības noteikšana

DARBA TIESĪBU JAUTĀJUMS

Darba algas piedziņa

Atjaunošana darbā

Darba devēja uzteikuma atzīšana par spēkā neesošu

IZŅĒMUMI

Juridisko palīdzību atsaka, ja:

Persona nav savlaicīgi pieprasījusi juridisko palīdzību

Persona neatbilst valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanas kritērijiem

Juridiskā palīdzība ir nepamatota (piemēram, iestājies noilgums, trūkst pierādījumu)

Likums neparedz nodrošināt juridisko palīdzību (piemēram, citās administratīvajās lietās, Eiropas Cilvēktiesību tiesā)

Prasījums ir par morālā kaitējuma atlīdzināšanu (izņemot par morālo kaitējumu noziedzīgā nodarījumā cietušajam)

+ citi gadījumi, kas noteikti Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.pantā

ADVOKĀTU CIVILPROCESA LIETĀS

DAĻĒJO VALSTS NODROŠINĀTO PALĪDZĪBU VAR SAŅĒMT:

Persona, kuras:

- ienākumu līmenis nepārsniedz valstī noteikto minimālo mēnešalgu
- īpašumu stāvoklis ir atbilstošs juridiskās palīdzības saņemšanai

- lietās par dalībnieku/akcionāru sapulces lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem
- lietās, kas izriet no saistību tiesībām, ja prasības summa pārsniedz 150 000 euro
- lietās par komercnoslēpuma aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu

PĀRROBEŽU CIVILTIESISKOS STRĪDOS

Juridiska rakstura strīdos, kur juridiskās palīdzības pieprasītāja pastāvīgā dzīvesvieta nav tiesas sēdes norises vai tiesas nolēmuma izpildīšanas valstī:
- pārrobežu strīds norisinās Latvijā
- pārrobežu strīds norisinās ārpus Latvijas

Juridiskās palīdzības saņemšanai jāaizpilda speciāla veidlapa

Juridisko palīdzību pārrobežu uzturlīdzekļu piedziņas lietās nodrošina Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija

ADMINISTRATĪVAJĀS LIETĀS

Bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros

Patvēruma piešķiršanas procedūrās pārsūdzības procesa ietvaros (saskaņā ar Patvēruma likuma nosacījumiem)

Izraidīšanas procedūrās pārsūdzības procesa ietvaros (saskaņā ar Imigrācijas likuma nosacījumiem)

Sarežģītajās lietās tiesā, kurās tiesnesis (tiesa) ir pieņēmis lēmumu par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanu, izvērtējot personas mantisko stāvokli un konkrētās administratīvās lietas sarežģītību

Ar lūgumu nodrošināt juridisko palīdzību jāvēršas administratīvajā tiesā

SATVERSMES TIESAS PROCESĀ

Valsts nodrošina juridisko palīdzību, ja persona ir iesniegusi konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesā un Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, kā šā lēmuma vienīgo pamatu norādot juridiskā pamatojuma neesību vai tā acīmredzamu nepietiekamību prasījuma apmierināšanai

Sākotnējo konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) personai jā sagatavo pašai. Konsultāciju par konstitucionālās sūdzības (pieteikuma) sagatavošanu var saņemt Tiesībsarga birojā

Personām ir pieejami Satversmes tiesas izstrādātie ieteikumi konstitucionālās sūdzības sagatavošanai

Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža vai pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās

Aizstāvības un pārstāvības nodrošināšanai jāvēršas pie procesa virzītāja (izmeklētāja, prokurora vai tiesneša) Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā

KRIMINĀLLIETĀS

Procesa virzītājs pieņem lēmumu par advokāta nozīmēšanu juridiskās palīdzības sniegšanai kriminālprocesā un zvērinātu advokātu vecākais norīko konkrētu advokātu

JURIDISKĀS PALĪDZĪBAS ADMINISTRĀCIJA

Bezmaksas informatīvais tālrunis:
80001801

Pils laukums 4, Rīga, LV-1050
jpa@jpa.gov.lv
www.jpa.gov.lv